

UVODNIK

Spoštovani bralke in bralci!

Pred vami je druga letošnja številka Sodobnih vojaških izzivov, ki je posvečena posameznikom v oboroženih silah in tistim, ki prihajamo v stik z njimi. V začetku leta smo stopili v petnajsto leto izhajanja in ena izmed želja uredniškega odbora je bila pripraviti nekaj vsebin o odnosih z javnostmi in o vojaški psihologiji. Želeli smo izvedeti kaj več o zaznavanju in delovanju posameznika v oboroženih silah kot člana skupine, o odnosih v vojaški skupini ter o delovanju vojaške skupine v domačem in mednarodnem varnostnem okolju. V množici tistih, ki prihajamo v stik z njimi, so člani njihovih družin, sodelavke in sodelavci, njihovi sosedje, sovaščani, predstavniki medijev in različnih ustanov, slovenska in mednarodna javnost ter prebivalci območij, na katerih so nastanjene mednarodne oborožene sile.

Na hitro lahko dobimo vtis, da gre za povsem običajno delovno sredino z notranjimi in zunanji aktivnostmi ter množico odnosov, ki pri tem nastajajo. Toda oborožene sile so drugačne od drugih organizacij in delovnih okolij. Tako ne preseneča, da se je »oče odnosov z javnostmi« Edward Luis Bernays v začetku prejšnjega stoletja kalil prav v kolektivu takratnega ameriškega predsednika Thomasa Woodrowa Wilsona, kjer je bil zadolžen za odnose z javnostmi v času, ko je v Evropi potekala prva svetovna vojna. Prizadevanja in aktivnosti ZDA je Bernays opredelil kot prinašanje demokracije v Evropo.

Med uglednimi avtorji na področju odnosov z javnostmi, vojaške sociologije in psihologije so se mnogi preizkušali in strokovno izpopolnili prav v vojaških vrstah ali pa v neposredni povezavi z njimi. Avtorji v tej številki se sklicujejo na njihovo znanje in izkušnje, dodajajo pa tudi svoje.

V članku *Kompleksnost obrambno-vojaškega okolja narekuje strateško upravljanje odnosov z javnostmi* avtorica **Nada Serajnik Sraka** z nami deli svoje izkušnje, ki jih je pridobila, ko je bila zaposlena v Uradu Republike Slovenije za komuniciranje in je sodelovala pri komuniciranju pridruževanja naše države Evropski uniji in Natu.

Nina Raduha predstavlja izkušnje Slovenske vojske pri vzpostavitvi in organiziranju delovanja v socialnih omrežjih. V članku *Družbena omrežja koz izziv komuniciranja v Slovenski vojski* predstavi tudi rezultate izvajanja komunikacijske strategije in jih primerja z izkušnjami drugih.

V članku *Evalvacija odnosov z javnostmi v Slovenski vojski* **Liliana Brožič** predstavlja štiri različne projekte, ki so bili izvedeni, da bi ovrednotili komuniciranje vojske na različnih vzorcih ter ugotovili, zakaj je zaupanje javnosti pomembno za Slovensko vojsko in kje so še priložnosti za v prihodnje.

Miran Barovič in **Uroš Rošker** v članku *Vojska z vidika temeljnih pojmov socialne psihologije* ponujata vpogled v bistvene značilnosti vojaških skupin, kaj so njihove najpomembnejše zakonitosti in po čem se ločijo od drugih skupin z vidika socialne psihologije.

Kontingent Slovenske vojske na Kosovu je študija primera, ki ga je uporabila **Petra Resman** v članku *Psihološko delovanje/Vojaško delovanje ali uporabna socialna psihologija?* Da bi razložila osnove psihološkega delovanja in predstavila njegovo uporabno vrednost, predstavi ključne pojme in ugotovitve ter pojasni nekatere terminološke nejasnosti.

Janja Vuga je pri pripravi članka *Socialna, institucionalna in organizacijska podpora v pohlepni instituciji: zadovoljstvo slovenskih vojaških družin* k sodelovanju povabila študente, s katerimi je opravila anketo med partnerji pripadnic in pripadnikov Slovenske vojske, da bi izvedeli, kako doživljajo njihovo odsotnost v času udeležbe v mednarodnih operacijah in na misijah.

Mateja Kopač, **Jelena Juvan** in **Maja Garb** so pripravile članek *Sindrom zalivske vojne*. Kar nekaj časa je preteklo od zalivske vojne, vendar nekateri vojaki, ki so se je udeležili, še vedno čutijo posledice. Avtorice jih sistematično analizirajo in predstavijo.